

"Minden egyes fürdést csak csoportosan lehet eszközölni" ⁽¹⁾

Hogyan fürödtek a kanizsai határőrök 1955-ben?

„Zászlóalj parancsnokai területükön vételezzék szemre azon helyeket, ahol a személyi állomány szabadba való fürdetése biztosítható, és azt alegységekre vonatkoztatva pontosan a helység és a fürdő nevét meghatározva, parancsba rögzítve adják ki őrsőkre. Az egységeiken belül határozzák meg a fürdési időpontokat, valamint azon felelős személyek nevét, akik a fürdést ellenőrizni fogják. Minden egyes fürdést csak csoportosan lehet eszközölni, és a szerencsétlenségek elkerülése végett mentőrészeletet kell kijelölni, akik a fürdés befejezéséig állandóan készenlétben kell, hogy legyenek.”

Bevezetés

"Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai azt mutatják, hogy a meleg idők beálltával, az alegységek parancsnokai a személyi állomány nyári fürdetését nem a Szolgálati Szabályzat és a megfelelő biztonsági óvintézkedések szellemében hajtják végre." - szögezte le katonás határozottsággal a Belügyminisztérium Határőrségének 3. Kerületi Parancsnoksága által kiadott 013. sz., 1955-ben kelt parancs. A szigorú rendelkezés valóban súlyos problémát vetett fel: a határőrök soraiban, akik individualista módon gyakorta egyénileg, sőt nem kijelölt helyeken próbálták a nyári melegben hűsíteni magukat, komoly veszteségeket okoztak a fulladásos halálesetek. Ezek száma arányaiban igen magas lehetett: aligha lehet a véletlen számlájára írni, hogy a fürdés módját végső soron parancsban kellett szabályozni.

A közölt dokumentum e szabályozást tartalmazza. Kiderül pl., hogy a fürdőhelyeken cövekekkel kell megjelölni az "úszók" és "nem úszók" részére kijelölt helyeket, de a korszak hangulatának megértéséhez nagyban hozzájárulnak a fogalmazás nyelvi bakugrásai is, különösen akkor, ha a merev szabályozás egy-egy eleme épp egy jól sikerült mondatban nyert megfogalmazást, mint pl.: "Tiszthelyetteseket és határőröket fürdésre zárt rendben kell vezetni.", vagy: "Aki ezen parancs ellen vét, szigorúan fegyelmileg felelősségre fogom vonni."

Hogy a rendelkezés mennyiben volt eredményes, azt a forrásból értelemszerűen nem tudjuk meg. De, hogy a parancs kiadása feltétlenül időszerű volt, az már csak abból is kiderül, hogy: "Amennyiben a parancsnokok a szükséges intézkedéseket mindenkor megtették volna, valamint állandóan szem előtt tartanák azt, hogy a szocialista társadalomban a legfőbb érték az ember, akkor sok esetben elkerülhettük volna azt, hogy a határőreink ne legyenek a szabálytalan fürdés áldozatai." - A forrás rendelkezésemre bocsátásáért Csóti Csaba kollégámnak, a Somogy Megyei Levéltár levéltárosának tartozom köszönettel.

Forrás

Belügyminisztérium
Határőrség
3. Ker. Parancsnokság
..... sz. példány

BELÜGYMINISZTERIUM
Határőrség
3. Ker. Parancsnokság

013. sz. parancsa

Nagykanizsa, 1955. évi június hó 9-én

Az elmúlt évek gyakorlati tapasztalatai azt mutatják, hogy a meleg idők beálltával, az alegységek parancsnokai a személyi állomány nyári fürdetését nem a Szolgálati Szabályzat és a megfelelő biztonsági óvintézkedések szellemében hajtják végre.

Az alegységek parancsnokai nem fordítanak kellő gondot és nem ellenőrzik alegységeiknél, hogy a személyi állomány fürdése hogyan történik.

Nem győződnek meg arról, hogy a harcosok hol fürödnek, tudnak-e úszni, melynek nem egy esetben az lett a következménye, hogy a tiltott helyen való fürdés, valamint a megfelelő óvó intézkedések meg nem tévése sok fiatal határőr életébe került.

Amennyiben a parancsnokok a szükséges intézkedéseket mindenkor megtették volna, valamint állandóan szem előtt tartanák azt, hogy a szocialista társadalomban a legfőbb érték az ember, akkor sok esetben elkerülhettük volna azt, hogy a határőreink ne legyenek a szabálytalan fürdés áldozatai.

Az elmúlt évek hiányosságainak megelőzése érdekében

m e g p a r a n c s o l o m:

1. Zászlóalj parancsnokai területükön vételezzék szemre azon helyeket, ahol a személyi állomány szabadba való fürdetése biztosítható és azt alegységekre vonatkoztatva pontosan a helység és a fürdő nevét meghatározva, parancsba rögzítve adják ki őrsőkre.
2. Az egységeiken belül határozzák meg a fürdési időpontokat, valamint azon felelős személyek nevét, akik a fürdést ellenőrizni fogják.
3. Minden egyes fürdést csak csoportosan lehet eszközölni és a szerencsétlenségek elkerülése végett mentőrészeletet kell kijelölni, akik a fürdés befejezéséig állandóan készenlétben kell, hogy legyenek.
4. A fürdésre kijelölt helyeket cövekkel kell kijelölni, valamint meg kell jelölni pontosan, jól látható táblákkal az "úszók" és "nem úszók" részére szolgáló helyet.
5. A fürdés időpontjára egy eü. járőrt kell kijelölni, aki az esetleges elsősegélynyújtást azonnal eszközölni tudja.
6. Tiszthelyettesek és határőröket fürdésre zárt rendben kell vezetni, majd a fürdés befejezése után zárt rendben kell az egység körletébe visszavezetni. Az egységben való visszatérés előtt a parancsnok köteles létszám ellenőrzést végezni.
7. Egyénileg való fürdés engedélyezését szigorúan megtiltom.

Aki ezen parancs ellen vét, szigorúan feyelmileg felelősségre fogom vonni.

Jelen parancsom kézhezvétele után minden alegység parancsnoka azonnal tegye meg a szükséges, ezzel kapcsolatos óvintézkedéseket, tanulmányozzák át a Szolgálati Szabályzatot, Belsőszolgálati Utasítás 392. pontját és a Helyőrségi és Őrszolgálati Szabályzatot, a Helyőrség Komendás feladatával kapcsolatos idevonatkozó részt, 12. oldal utolsó bekezdés és 13. oldal első bekezdést, a továbbiakban a fentiek szerint járjanak el.

A jelen parancsomban foglaltakat az alegységek kötelékrendezésén október 1-ig minden héten egy esetben ki kell hirdetni.

X. Y.
áv. alez.
Kerületparancsnok

Zala Megyei Levéltár. Nagykánizsai Határőr Igazgatóság iratai. 013/55 sz. kerületi parancsnoki parancs.

Címkék:

[belügyminisztérium](#) ^[2]

[határőrség](#) ^[3]

Kiadás: 3. évfolyam (2003) 2. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/kuriozumok/minden_egyes_furdest_csak_csoportosan_lehet_eszkozolni.html

Hivatkozások

[1] https://www.archivnet.hu/kuriozumok/minden_egyes_furdest_csak_csoportosan_lehet_eszkozolni.html

[2] <https://www.archivnet.hu/cimkek/belugyminiszterium>

[3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/hatarorseg>